KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2021/1028,

21. juuni 2021,

millega võetakse vastu meetmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 kohaldamiseks ETIASe kesksüsteemi andmetele juurdepääsu, nende muutmise, kustutamise ja ennetähtaegse kustutamise osas

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226, ([1]) eriti selle artikli 73 lõike 3 kolmanda lõigu punkti b alapunkte i ja ii,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2018/1240 on loodud Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS), mida kohaldatakse viisanõudest vabastatud kolmandate riikide kodanike suhtes, kes soovivad siseneda liikmesriikide territooriumile.

(2) Enne ETIASe infosüsteemi väljatöötamist on vaja vastu võtta meetmed selle süsteemi tehniliseks rakendamiseks.

(3) Käesolevas otsuses kehtestatud meetmeid tuleks täiendada ETIASe infosüsteemi tehniliste kirjeldustega. Käesolevas otsuses sätestatud meetmete põhjal peaks Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA) saama määrata kindlaks ETIASe infosüsteemi füüsilise ülesehituse ja süsteemi tehnilised kirjeldused ning töötada ETIASe infosüsteemi välja.

(4) ETIASe infosüsteemi tehniline arendamine ja rakendamine peaks hõlmama seda, kuidas ametiasutused pääsevad juurde ETIASe kesksüsteemi andmetele, neid andmeid muudavad ja kustutavad.

(5) Mis puudutab piirivalveasutuste juurdepääsu, et saada piiridel teavet reisiloa oleku kohta, immigratsiooniasutuste juurdepääsu, et kontrollida liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimusi, kesksete juurdepääsupunktide juurdepääsu õiguskaitse eesmärgil ning ETIASe riiklike üksuste juurdepääsu failide saamiseks, et toetada ohu hindamist, siis tuleks selline juurdepääs anda tehnilise liidese kaudu, mis võimaldab liikmesriikide piiritaristud, kesksed juurdepääsupunktid, immigratsiooniasutuste riiklikud süsteemid ning muud ELi infosüsteemid või riiklikud süsteemid ETIASe kesksüsteemiga ühendada. eu-LISA koostatud tehnilised kirjeldused peaksid sisaldama liidese juhenddokumenti, milles kirjeldatakse ETIASe kesksüsteemi ning muude ELi infosüsteemide ja riiklike süsteemide vahelist tehnilist liidest.

(6) Alates Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/817 ([2]) artikliga 6 loodud Euroopa otsinguportaali töölerakendamisest peaksid piirivalveasutused, immigratsiooniasutused või kesksed juurdepääsupunktid otsingute tegemiseks kasutama Euroopa otsinguportaali.

(7) Mis puudutab juurdepääsu taotluste mitteautomaatseks menetlemiseks, sealhulgas Europoli juurdepääsu, kui ta esitab ETIASe riiklikele üksustele arvamusi, ning ETIASe keskküsuse ja ETIASe riiklike üksuste juurdepääsu andmete muutmiseks ja kustutamiseks, siis tuleks juurdepääs anda tarkvara kaudu, mille eu-LISA on selleks otstarbeks välja töötanud. Seda tarkvara peaks kasutama ka Europol, et taotleda ETIASe kesksüsteemi andmetele juurdepääsu õiguskaitse eesmärgil. Tuleks täpsustada vahendid, mille kaudu ETIASe keskküsus, ETIASe riiklikud üksused ja Europol tuleb autentida ja mille kaudu nad pääsevad sellele tarkvarale ligi.

([1]) ELT L 236, 19.9.2018, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2019. aasta määrus (EL) 2019/817, millega luuakse ELi infosüsteemide koostalitlusvõime raamistik piiride ja viisade valdkonnas ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1726, (EL) 2018/1861 ning nõukogu otsuseid 2004/512/EÜ ja 2008/633/JSK (ELT L 135, 22.5.2019, lk 27).

(8) ETIASe keskküksuse, ETIASe riiklike üksuste ja Europoli nõuetekohaselt volitatud kasutajad peaksid tarkvarasse sisse logima oma kasutaja tööprofiilidega. ETIASe keskküksusel ja ETIASe riiklikel üksustel peaks olema võimalik määrata kasutajatele tüüplube, -rolle ja -tööprofiile või kohandada tööprofiile, kasutades tarkvaras eelkehtestatud rolle ja lube, et võtta arvesse seda, kuidas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ja liikmesriigid loovad ja käitavad vastavalt ETIASe keskküksust ja ETIASe riiklikke üksusi, ning Europolil peaks olema võimalik määrata kasutajatele tüüplube, -rolle ja -tööprofiile või kohandada tööprofiile, kasutades tarkvaras eelkehtestatud rolle ja lube, et kajastada Europoli töömeetodeid.

(9) Tarkvaras tuleks eelnevalt kindlaks määrata, missugused eelkehtestatud rollid ja load on ühildamatud, et kasutajad ei saaks luua tööprofiile, milles kombineeritakse omavahel ühildamatuid rolle ja lube. Ülesannete lahushoidmiseks ja kasutajate huvide konflikti vältimiseks ei tohiks taotluste töötlemise lubasid kombineerida andmete muutmise ja kustutamise lubadega ega kaebemenetlustega seotud lubadega.

(10) Kooskõlas andmekaitse, eelkõige lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõtetega, peaks tarkvara kasutajatel olema lubatud näha ainult neid andmeid, mis vastavad nende tööprofiilidele määratud lubadele. See võib tähendada seda, et sõltuvalt kasutatavast tööprofiilist võivad kasutajakuvad erineda.

(11) Tarkvara tuleks välja töötada nii, et sel on üldfunktsioonid, mis toetavad ETIASe keskküksust ja ETIASe riiklikke üksusi selliste ülesannete täitmisel, mis on seotud andmetele juurdepääsu, nende muutmise ja kustutamisega.

(12) Tarkvara peaks sisaldama ka mitmeid erifunktsioone, et toetada kasutajaid selliste ülesannete täitmisel, mis on seotud andmetele juurdepääsu ja nende muutmisega, ning selliste taotluste mitteautomaatsel menetlemisel, mis andsid automaatsel töötlemisel päringutabamuse.

(13) Need erifunktsioonid peaksid kasutajatele alati kuvama selge teabe selle kohta, kui palju aega neil veel on, et mitte ületada määruse (EL) 2018/1240 alusel taotluse läbivaatamise eri etappideks ette nähtud tähtaegu.

(14) Muud erifunktsioonid peaksid toetama ETIASe riiklikke üksusi taotluste mitteautomaatsel menetlemisel, kui nad hindavad ohte. Tarkvara peaks võimaldama teha väljavõtteid ETIASe kesksüsteemis talletatud piiratud andmetest, et hõlbustada ETIASe riiklike üksuste juurdepääsu muudele ELi infosüsteemidele või andmebaasidele (Schengeni infosüsteem (SIS), viisainfosüsteem (VIS), riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem (EES) või Eurodac) või nende aluseks olevates riiklikes süsteemides sisalduvale teabele, mis on seotud taotluste automaatse menetlemise käigus saadud päringutabamusega. ETIASe infosüsteem tuleks välja töötada nii, et faile saaks luua automaatselt ja et ETIASe riiklikud üksused saaksid teha neist väljavõtteid, kui nad hindavad taotlusi mitteautomaatse menetlemise käigus kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikliga 26 või 28. On vaja teha kindlaks need funktsioonid ja andmeelemendid, mis tuleks automaatselt ette valmistada faili osana, sõltuvalt päringutabamusest, mis saadakse taotluste automaatsel töötlemisel. Lisaks peavad tarkvaral olema erifunktsioonid, mis võimaldavad teha andmetest väljavõtteid riiklike kaebemenetluste raames ning laadida üles riskihindamise tulemused ja salvestada riiklike kaebemenetlustega seotud andmeid. Riskihindamise tulemuste üleslaadimise tarkvara erifunktsioonid ei tohiks võimaldada üles laadida reisiloa väljastamise või sellest keeldumise otsuse põhjendust.

(15) eu-LISA peaks andma liikmesriikidele mandaadid, mis võimaldavad neil määrata kesksete juurdepääsupunktide ning piirivalve- ja immigratsiooniasutuste nõuetekohaselt volitatud töötajatele ühe või mitu rolli või kasutaja tööprofiili.

(16) Võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1725 ([3]) tulenevat kohustust, peaksid Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, kes tegutseb vastutava töötlejana kooskõlas nimetatud määruse artikli 3 punktiga 8, ja eu-LISA, kes tegutseb vastutava töötlejana seoses ETIASe kesksüsteemi infoturbe haldamisega, hindama kavandatavate töötlemistoimingute mõju isikuandmete kaitsele vastavalt määruse (EL) 2018/1725 artiklile 39.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

(17) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osalenud Taani määruse (EL) 2018/1240 vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Võttes siiski arvesse, et määrus (EL) 2018/1240 põhineb Schengeni *acquis*'l, teatas Taani 21. detsembril 2018 kooskõlas nimetatud protokolli artikliga 4, et ta on otsustanud määrust (EL) 2018/1240 oma siseriiklikus õiguses rakendada.

(18) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale ja mis jääb nõukogu otsuse 2002/192/EÜ ([4]) kohaldamisalast välja. Iirimaa ei osale käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(19) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (nende kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ([5]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([6]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

(20) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([7]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ([8]) artikliga 3.

(21) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelist protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([9]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ([10]) artikliga 3.

(22) Küprose, Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia puhul on käesolev otsus Schengeni *acquis*'l põhinev või sellega muul viisil seotud akt vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 tähenduses.

(23) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 22. jaanuaril 2021.

(24) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas e-piiride komitee (ETIAS) arvamusega,

([4]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

([5]) EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

([6]) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

([7]) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

([8]) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

([9]) ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

([10]) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva otsusega kehtestatakse määruse (EL) 2018/1240 kohaldamiseks meetmed, mis on seotud järgmisega:

1) andmetele juurdepääs kooskõlas nimetatud määruse artiklitega 22–29, artiklitega 33–44 ja artiklitega 47–53;

2) andmete muutmine, kustutamine ja ennetähtaegne kustutamine kooskõlas nimetatud määruse artikliga 55.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „roll“ – juurdepääsuload, mis on seotud konkreetse eesmärgiga töödelda andmeid Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemis (ETIAS);

b) „tööprofiil“ – üks või mitu tööülesannet, mis hõlmavad ühte või mitut rolli;

c) „kasutaja“ – ETIASe keskküksuse, ETIASe riikliku üksuse, Europoli või keskse juurdepääsupunkti nõuetekohaselt volitatud töötaja ning piirivalve- või immigratsiooniasutused, kel on ühe või mitme rolli või tööprofiiliga seotud juurdepääsumandaat;

d) „luba“ – õigus teha andmetöötlustoimingut.

II PEATÜKK

TARKVARA KÄSITLEVAD SÄTTED

Artikkel 3

Autentimiskava ja juurdepääsuhaldus

1. ETIASe kesksüsteemis talletatud andmetele pääsevad juurde kasutajad ETIASe keskküksusest, ETIASe riiklikest üksustest ja Europolist määruse (EL) 2018/1240 artikli 6 lõike 2 punktis m osutatud tarkvara kaudu (edaspidi „tarkavara“), välja arvatud jälgimisnimekirja kanded, millele pääseb juurde kooskõlas komisjoni rakendusotsusega, millega nähakse ette meetmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 kohaldamiseks seoses ETIASe jälgimisnimekirja ja mõjuhindamisvahendi tehnilise kirjeldusega ([11]).

2. Tarkvara väljatöötamisel teeb eu-LISA järgmist:

a) kehtestab tarkvarasse sisselogimiseks autentimiskava;

b) teeb ETIASe keskküksuse, ETIASe riiklike üksuste ja Europoli jaoks kättesaadavaks tüüpload, -rollid ja -tööprofiilid.

([11]) C(2021) 4123.

3. Tarkvara peab pakkuma ETIASe keskküsusele, ETIASe riiklikele üksustele ja Europolile tehnilised vahendid, et

a) luua uusi rolle ja muuta või kustutada olemasolevaid;

b) luua juurdepääsumandaate, mille abil kasutajad saavad teha andmetöötlustoiminguid kooskõlas määratud rollidega;

c) reguleerida oma organisatsioonis kasutajatele tüüprollide määramist ja haldamist.

4. ETIASe keskküsuse, ETIASe riiklike üksuste ja Europoli loodud või muudetud rollid tohivad olla nähtavad üksnes vastavalt ETIASe keskküsusele, ETIASe riiklike üksustele või Europolile.

5. Tarkvara ei tohi lasta kasutajatele määrata ühildumatuid rolle. Tarkvaraga tuleb tagada, et mitme tööprofiiliga kasutajad saavad korraga kasutada vaid üht tööprofiili ning et neil on võimalik tööprofiile vahetada, ilma et nad peaks välja logima.

6. ETIASe keskküsus, ETIASe riiklikud üksused ja Europol vastutavad oma organisatsioonis kasutajatele tarkvara abil tööprofiilide määramise eest. Iga tööprofiili, rolli või luba on võimalik määrata sama organisatsiooni mitmele kasutajale.

7. Kasutajad võivad kasutada pseudonüüme. Nende pseudonüümide alusel peab olema võimalik selgitada välja kasutaja ametlik identiteet riiklikul tasandil või Europolis.

8. Käesoleva artikli lõikes 2 osutatud autentimiskava ning tüüpload, -rollid ja -tööprofiilid ning lõikes 4 osutatud ühildumatute rollide määramise ärahoidmine kuuluvad määruse (EL) 2018/1240 artikli 73 lõikega 3 ette nähtud tehniliste kirjelduste alla.

Artikkel 4

Tarkvara üldfunktsioonid

1. Tarkvaral peavad olema vähemalt järgmised funktsioonid, millega toetatakse kasutajaid andmetele juurdepääsu, nende muutmise ja kustutamise eesmärgil:

a) võimalus kasutada eelnevalt kindlaks määratud filtreid, et kohandada andmete kuvamist iga tarkvarasse sisse logitud tööprofiili jaoks;

b) lisatud andmete automaatne salvestamine taotlustoimikusse või vajaduse korral andmete kavandatud muudatuste automaatne salvestamine taotlustoimikus ning kasutaja väljalogimine pärast eelkehtestatud tegevusetuse perioodi;

c) võimalus blokeerida teise kasutaja juurdepääs päringutabamusele teatud piiratud ajavahemikuks, sealhulgas märkides sellised blokeeritud päringutabamused teistele kasutajale nähtaval viisil;

d) ETIASe keskküsusele või ETIASe riiklikele üksustele võimalus salvestada taotluse menetlemise seis;

e) ETIASe keskküsusele või ETIASe riiklikele üksustele võimalus märgistada ja salvestada igal ajal võimalik andmete ebatäpsus või määrusega (EL) 2018/1240 vastuolus töötlemine;

f) ETIASe keskküsuse, ETIASe riiklike üksuste ja Europoli kasutajate vahelise suhtluse ja teabevahetuse võimaldamine;

g) käesoleva otsuse artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud ajutiste märkuste automaatne kustutamine, kui ETIASe keskküsus ja ETIASe riiklikud üksused on mitteautomaatse menetlemise lõpule viinud;

h) selle ärahoidmine, et käesoleva otsuse artikli 5 lõike 1 punktis f osutatud ajutised märkused oleksid nähtavad muudele kui sama üksuse või Europoli kasutajatele;

i) ETIASe keskküsusele käesoleva otsuse artikli 5 lõike 1 punktis m osutatud Europoli taotluste menetlemise võimaldamine;

j) võimalus hõlbustada andmesubjektide taotluse korral andmeotsingut, sealhulgas vormid andmesubjektile vastamiseks, vajaduse korral koos ülevaatega andmetes tehtud muudatustest, valitud isikuandmetega või määruse (EL) 2018/1240 artikli 64 lõigetes 3 ja 4 osutatud selgitustega;

k) kui reisiluba muudetakse reisiloa omaniku taotluse alusel kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikliga 64, võimalus kasutajatel teavitada reisiloa omanikku muudetud reisiloa väljaandmisest.

2. eu-LISA kirjeldab tarkvara üldfunktsioonide üksikasju määruse (EL) 2018/1240 artikli 73 lõikes 3 osutatud tehnilistes kirjeldustes.

Artikkel 5

Tarkvara erifunktsioonid

1. Tarkvaral peavad olema vähemalt järgmised erifunktsioonid, millega toetatakse kasutajaid, kui nad otsivad andmeid kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 III, IV ja VI peatükiga:

a) funktsioon, mis kuvab vaikimisi taotlustoimikud selle järgi, kui palju aega on jäänud mitteautomaatse menetlemise järgmise etapini, ning muud filtrid, mille abil kohandada taotlustoimikute kasutajapõhist kuva:

   i) mitteautomaatsesse menetlusse minemise aeg;

   ii) vajalikud konsulteerimistaotlused ja aeg, mis on jäänud arvamuste esitamise tähtaja möödumiseni (vaikimisi sorditud tähtaja järgi, alustades nendest konsulteerimistaotlustest, mille tähtaeg möödub kõige varem);

   iii) taotlusega seoses konsulteeritud või taotluse eest vastutava ETIASe keskküksuse läbiviidava mitteautomaatse menetlemise järgmine etapp;

   iv) mitteautomaatse menetlemise kaasa toonud päringutabamuse või taustaküsimuse liik;

   v) taotluse liik (st humanitaarkaalutlustel või rahvusvahelised kohustused või tavataotlus);

   vi) taotlused, mis on märgitud eritähelepanu või *ad hoc* menetlemist vajavaks;

   vii) vastutava liikmesriigi ETIASe riikliku üksuse jaoks konsulteeritud ETIASe riiklikelt üksustelt või Europolilt saadud arvamuse liik, sealhulgas teave selle kohta, kas see saadi tähtaja jooksul või mitte;

b) funktsioon selleks, et arvutada ja selgelt kuvada järelejäänud aeg ning hoiatused taotluste mitteautomaatse menetlemise tähtaegade kohta, sealhulgas juhul, kui konsulteeritakse ETIASe riiklike üksuste või Europoliga;

c) funktsioon, mis annab ETIASe keskküksusele, ETIASe riiklikele üksustele ja Europolile koondülevaate mitteautomaatse menetlemisega seotud toimingute haldamise hetkeseisust;

d) funktsioon, mille abil saab taotluse märkida eritähelepanu või *ad hoc* menetlemist vajavaks;

e) funktsioon, mis võimaldab taotleda teavitust otsuse kohta, mille vastutava liikmesriigi ETIASe riiklik üksus on teinud taotluse suhtes, millega seoses ETIASe riikliku üksusega konsulteeriti;

f) funktsioon, mis võimaldab ETIASe keskküksusel ja ETIASe riiklikel üksustel lisada taotlustoimikusse ajutisi märkuseid või neid sealt kustutada;

g) funktsioonid, mis toetavad ETIASe riiklikke üksusi määruse (EL) 2018/1240 artiklite 26 ja 28 kohaste taotluste mitteautomaatsel menetlemisel järgmiselt:

   i) määruse (EL) 2018/1240 artikli 26 lõikes 3 osutatud päringutabamuste puhul funktsioon, mis teeb väljavõtete tegemiseks automaatselt kättesaadavaks faili, mis sisaldab järgmisi taotlustoimiku andmeid: „perekonnanimi“, „eesnimi (-nimed)“, „sünnijärgne perekonnanimi“, „sünnikuupäev“, „sünnikoht“, „praegune kodakondsus“, „sünniriik“, „reisidokumendi liik, number ja väljaandjariik“, mis võimaldavad otsida ELi infosüsteemides

päringutabamuse andnud kirjeid, faile või hoiatusteateid, ja juhul kui nimetatud artiklis osutatud ELi infosüsteemi päringutabamusega seotud täiendav teave on salvestatud riiklikus süsteemis või andmebaasis, tutvuda selle riikliku süsteemi või andmebaasiga, toetades selles lõikes osutatud ohtude hindamist;

ii) määruse (EL) 2018/1240 artikli 26 lõikes 4 osutatud päringutabamuste puhul funktsioon, mis teeb väljavõtete tegemiseks automaatselt kättesaadavaks faili, mis sisaldab järgmisi taotlustoimiku andmeid: vastused, mis taotleja on andnud nimetatud määruse artikli 17 lõigete 4 ja 6 alusel, „perekonnanimi“, „eesnimi (-nimed)“, „sünnijärgne perekonnanimi“, „sünniaeg“, „sünnikoht“, praegune kodakondsus“, „sünniriik“, „reisidokumendi liik, number ja väljaandjariik“, mis võimaldavad otsida päringutabamusega seotud teavet asjakohastest riiklikest süsteemidest või andmebaasidest ning toetavad selles lõikes osutatud ohtude hindamist;

iii) määruse (EL) 2018/1240 artikli 26 lõikes 5 osutatud päringutabamuste puhul funktsioon, mis teeb väljavõtete tegemiseks automaatselt kättesaadavaks faili, mis sisaldab järgmisi taotlustoimiku andmeid: „perekonnanimi“, „eesnimi (-nimed)“, „sünnijärgne perekonnanimi“, „sünniaeg“, „sünnikoht“, „praegune kodakondsus“, „sünniriik“, „reisidokumendi liik, number ja väljaandjariik“ ja jälgimisnimekirja kande „riiklik tunnus“, mis võimaldavad otsida päringutabamusega seotud teavet asjakohastest riiklikest süsteemidest või andmebaasidest ning toetavad selles lõikes osutatud ohu hindamist;

iv) määruse (EL) 2018/1240 artikli 26 lõikes 6 osutatud päringutabamuste puhul funktsioon, mis teeb väljavõtete tegemiseks automaatselt kättesaadavaks faili, mis sisaldab järgmisi taotlustoimiku andmeid: „perekonnanimi“, „eesnimi (-nimed)“, „sünnijärgne perekonnanimi“, „sünniaeg“, „sünnikoht“, „praegune kodakondsus“, „sünniriik“, „reisidokumendi liik, number ja väljaandjariik“, mis võimaldavad otsida päringutabamusega seotud teavet asjakohastest riiklikest süsteemidest või andmebaasidest ning toetavad selles lõikes osutatud ohtude hindamist;

v) funktsioon, mis võimaldab ETIASe riiklike üksuste kasutajatel laadida üles määruse (EL) 2018/1240 artikli 26 lõike 7 teises lõigus osutatud ohtude hindamise tulemused;

h) funktsioon, mis võimaldab teha väljavõtteid siseriiklike kaebemenetluste jaoks vajalikest asjakohastest andmetest, kui sellised menetlused on algatatud, ning märkida ETIASe kesksüsteemis, et on algatatud kaebemenetlus, koos vastavate riiklike edasikaebuse viitenumbrite ja selle menetluse tulemusega;

i) funktsioon, mis võimaldab teha määruse (EL) 2018/1240 artikli 27 lõigetes 2 ja 8 osutatud täiendavast teabest või dokumentidest väljavõtteid ning nende dokumentide tõlked üles laadida ja taotlustoimikusse salvestada;

j) funktsioon, mis võimaldab võtta määruse (EL) 2018/1240 artikli 37 lõike 3, artikli 40 lõike 3 ja artikli 41 lõike 7 kohaste riiklike kaebuste tulemuste suhtes järelmeetmeid, sealhulgas muuta või kustutada ETIASe kesksüsteemis andmeid või vajaduse korral anda välja uue reisiloa;

k) funktsioon, mille abil määrata kasutajatele taotlustoimikuid ja piirata nende nähtavust või teha need nähtavaks teatavatele kasutajatele samas ETIASe riiklikus üksuses või ETIASe kesküksuses, et võimaldada kasutajate vahelist koordineerimist;

l) funktsioon, mis võimaldab Europolil teha väljavõtte talle ETIASe kesküksuse poolt edastatud andmetest, nagu on osutatud määruse (EL) 2018/1240 artikli 29 lõikes 2;

m) funktsioon, mis võimaldab ETIASe kesküksusel saada juurdepääsu ETIASe kesksüsteemile, et menetleda Europoli konsulteerimistaotlusi, mis puudutavad ETIASe kesksüsteemis talletatud andmetega tutvumist, ilma Europoli otsinguparameetreid või otsingutulemusi nägemata, ning teavitada Europoli andmete edastamisest vastavalt määruse (EL) 2018/1240 artiklile 53;

n) funktsioon, mis võimaldab Europolil teha väljavõtteid failist, mis sisaldab punktis m osutatud konsulteerimistaotlusest pärit andmeid;

o) funktsioon, mille abil määrata konsulteerimistaotlused konkreetsetele kasutajatele Europolis;

p) funktsioon, mis võimaldab ETIASe kesküksuse või ETIASe riiklike üksuste kasutajatel töötada samaaegselt mitme päringutabamusega samas taotlustoimikus ja koordineerida arvamuse konsolideerimist juhul, kui ühes taotlustoimikus on selle üksuse jaoks tuvastatud rohkem kui üks päringutabamus;

q) funktsioon, millega tagatakse, et ETIASe kesküksuses või ETIASe riiklikus üksuses saab taotlustoimikus sama päringutabamusega tegeleda samal ajal ainult üks kasutaja;

r) funktsioon, mis võimaldab mitteautomaatselt otsida välja antud reisiluba selle tühistamiseks ja kehtetuks tunnistamiseks.

2. Punktis q osutatud funktsioon peab võimaldama kasutajatel näha päringutabamusi, millega ei ole võimalik konkreetsel ajahetkel tegeleda. Asjakohase juurdepääsumandaadiga kasutajad peavad saama päringutabamuse sisu igal ajal vaadata.

3. Lõikes 1 osutatud tarkvara erifunktsioonide üksikasju, käesoleva artikli lõike 1 punktides g, l, m ja n osutatud failides (millest tehakse väljavõtteid) sisalduvate andmete vormingut ning määruse (EL) 2018/1240 artikli 26 lõikes 7 osutatud kõikide andmetöötlustoimingute dokumenteerimise tehnilist lähenemisviisi kirjeldab eu-LISA nimetatud määruse artikli 73 lõikega 3 ette nähtud tehnilistes kirjeldustes.

III PEATÜKK

ANDMETELE JUURDEPÄÄS, NENDE MUUTMINE, KUSTUTAMINE JA ENNETÄHTAEGNE KUSTUTAMINE

Artikkel 6

Andmetele juurdepääs, nende muutmine, kustutamine ja ennetähtaegne kustutamine määruse (EL) 2018/1240 artikli 55 kohaldamisel

1. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 55 kohaldamisel peab tarkvara võimaldama ETIASe kesküksusel või ETIASe riiklikel üksustel teha otsinguid ETIASe kesksüsteemis talletatavates andmetes. Olemas peavad olema järgmised otsinguväljad:

a) perekonnanimi;

b) eesnimi (-nimed);

c) reisidokumendi liik ja number ning reisidokumendi välja andnud riigi kolmetäheline kood;

d) taotluse number;

e) kodakondsus(ed);

f) sünniaeg;

g) sugu;

h) ajavahemik.

2. Taotlustoimiku leidmise hõlbustamiseks peab tarkvara võimaldama kasutajatel teha otsinguid käesoleva artikli lõike 1 punktis c või d osutatud otsinguväljadele vastavate andmete abil.

3. Kui lõike 1 punktides c või d osutatud andmeid ei ole, peab tarkvara võimaldama kasutajatel otsida lõike 1 punktides a, b, e, f, g ja h osutatud otsinguväljadele vastavate andmete abil. Tarkvara peab võimaldama kasutajatel teha otsinguid ka siis, kui üks otsinguväljadest b, e või g on tühi. Otsinguvälja h täitmine on vabatahtlik.

4. Lõike 2 kohaselt tehtud otsingute suhtes kehtivad järgmised reeglid:

a) lõike 1 punktides c ja d osutatud otsinguväljadele sisestatud andmeid otsitakse täppisotsinguga;

b) kõigile muudele lõikes 1 osutatud otsinguväljadele sisestatud andmeid otsitakse hägusotsinguga.

5. Taotlustoimik tuleb kuvada koos lingitud taotlustoimikutega ning vastavalt kasutajate jaoks kindlaks määratud lubadele ja rollidele.

6. Taotlustoimikute kustutamiseks määruse (EL) 2018/1240 artikli 55 lõike 5 alusel peab tarkvara funktsioon võimaldama ETIASe riiklike üksuste kasutajatel samaaegselt otsida mitut ja saada mitu taotlustoimikut. Tarkvara peab võimaldama nimetatud määruse artikli 55 lõikes 5 osutatud asutustel teha ETIASe riiklikele üksustele kasutamiseks kättesaadavaks struktureeritud teabe, mis sisaldab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud otsinguvälju. Nende otsingute suhtes kohaldatakse *mutatis mutandis* käesoleva artikli lõikeid 2 ja 3.

7. Enne määruse (EL) 2018/1240 artikli 55 kohase muudatuse salvestamist ETIASe kesksüsteemis peab tarkvara paluma kasutajal muudatus või kustutamine kinnitada, sisestades selleks oma kasutajatunnus.

IV PEATÜKK

ANDMETELE JUURDEPÄÄS ÕIGUSKAITSE EESMÄRGIL

Artikkel 7

Europoli juurdepääs andmetele

1. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 53 kohased Europoli taotlused andmetele juurdepääsuks tuleb esitada tarkvara kaudu.

2. Kooskõlas nimetatud määruse artikliga 53 täidab Europol vormi määruse (EL) 2018/1240 artikli 52 lõigetes 2 ja 3 osutatud andmetega. Europol täpsustab, milliseid andmeid, kui need on olemas, võib otsida hägusotsinguga.

3. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 53 lõikes 3 osutatud Europoli eriüksus, kes vastutab taotluste eelneva kontrollimise eest, lisab taotlusele oma hinnangu selle kohta, kas taotlus vastab kõikidele nimetatud artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele. Kui hinnangut ei ole lisatud, ei ole tehniliselt võimalik taotlust ETIASe kesküksusele esitada.

4. ETIASe kesksüsteem peab automaatselt tõkestama juurdepääsu määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktis h osutatud andmetele. ETIASe kesksüsteem peab automaatselt tõkestama juurdepääsu ka määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktis i ja artikli 17 lõike 4 punktides a, b ja c osutatud andmetele, kui Europoli eriüksus ei ole märkinud, et kõnealuse määruse artikli 53 lõike 1 kohaselt nõutavad asjakohased põhjendused on esitatud ja neid on kontrollitud. Europoli eriüksus peab taotluses märkima, et vajalikud kontrollid on tehtud.

Artikkel 8

Kesksete juurdepääsupunktide juurdepääs andmetele

1. Kesksed juurdepääsupunktid otsivad määruse (EL) 2018/1240 artikli 52 lõigetes 2 ja 3 loetletud andmeid ETIASe kesksüsteemis määruse (EL) 2019/817 artikliga 6 loodud Euroopa otsinguportaali kaudu. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 52 lõigetes 2 ja 3 loetletud andmeid võib otsida hägusotsinguga.

2. Niikaua kui kesksed juurdepääsupunktid ei saa veel Euroopa otsinguportaali kasutada, tehakse otsingud otse ETIASe kesksüsteemi kaudu.

3. Kui taotlus saadakse määratud asutuste tegevusüksuselt, kontrollib keskne juurdepääsupunkt, kas määruse (EL) 2018/1240 artikli 52 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, ja kinnitab seda.

4. Vajaduse korral kontrollib keskne juurdepääsupunkt kooskõlas nimetatud määruse artikliga 51, kas juurdepääs määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktis i ja artikli 17 lõike 4 punktides a, b ja c loetletud andmetele on põhjendatud.

5. Kui keskne juurdepääsupunkt otsib andmeid ETIASe kesksüsteemist, tõkestab ETIASe kesksüsteem automaatselt juurdepääsu määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktis h loetletud andmetele.

ETIASe kesksüsteem otsib määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktis i ja artikli 17 lõike 4 punktides a, b ja c loetletud andmed välja üksnes juhul, kui keskne juurdepääsupunkt on kinnitanud, et juurdepääs nendele andmetele on käesoleva artikli lõike 4 alusel põhjendatud.

Erandina käesoleva artikli lõikest 3 võivad kesksed juurdepääsupunktid erandjuhtudel märkida, et taotlus puudutab kiireloomulist juhtumit, ning nad peavad olema võimelised määratud asutuste tegevusüksuse taotlust viivitamata menetlema. Käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 sätestatud kontrollid tehakse ja kinnitused antakse kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikli 51 lõikega 4 tagantjärele.

V PEATÜKK

PIIRIVALVE- JA IMMIGRATSIOONIASUTUSTE JUURDEPÄÄS ANDMETELE KONTROLLIMISE EESMÄRGIL

Artikkel 9

Piirivalveasutuste juurdepääs andmetele välispiiril

1. Piirivalveasutustel on juurdepääs ETIASe kesksüsteemile, et tutvuda andmetega, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks.

Piirivalveasutused saavad teha ETIASe kesksüsteemis otsinguid järgmiste andmetega reisidokumendi masinloetaval alal:

a) perekonnanimi, eesnimi (-nimed);

b) sünniaeg, sugu, kodakondsus(ed);

c) reisidokumendi liik ja number ning reisidokumendi välja andnud riigi kolmetäheline kood;

d) reisidokumendi kehtivusaja lõppkuupäev.

Otsingu alustamiseks tuleb kasutada kõiki teises lõigus loetletud andmeid. Punktis a loetletud andmeid võib otsida hägusotsinguga, kuid muid andmeid tuleb otsida täppisotsinguga.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud otsingu tulemusel saadakse määruse (EL) 2018/1240 artikli 47 lõike 2 punktides a–d osutatud andmed.

3. Piirivalveasutustel on kooskõlas määruse (EL) 2018/1240 artikli 47 lõikega 4 juurdepääs ETIASe kesksüsteemile, et tutvuda täiendava teabega, mis on lisatud taotlustoimikule kooskõlas nimetatud määruse artikli 39 lõike 1 punktiga e või artikli 44 lõike 6 punktiga f. Piirivalveasutused saavad sel eesmärgil Euroopa otsinguportaali kaudu teha otsinguid ETIASe kesksüsteemis, kasutades käesoleva artikli lõike 1 teises lõigus loetletud andmeid.

Niikaua kui piirivalveasutused ei saa veel Euroopa otsinguportaali kasutada, tuleb need otsingud teha otse ETIASe kesksüsteemis.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 loetletud andmete alusel tehtud otsingu tulemusel saadakse määruse (EL) 2018/1240 artikli 39 lõike 1 punktis e või artikli 44 lõike 6 punktis f osutatud andmed.

Artikkel 10

Immigratsiooniasutuste juurdepääs andmetele

1. Immigratsiooniasutused saavad teha Euroopa otsinguportaali kaudu ETIASe kesksüsteemis otsinguid, et kontrollida, kas liikmesriikide territooriumile sisenemise või seal viibimise tingimused on täidetud, ning võtta sellega seoses asjakohaseid meetmeid. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 49 lõike 1 alusel saavad immigratsiooniasutused teha ETIASe kesksüsteemis otsinguid nimetatud määruse artikli 17 lõike 2 punktides a–e loetletud andmete alusel.

Määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktides a–e loetletud andmete mis tahes kombinatsiooni võib kasutada tingimusel, et kasutatakse nimetatud määruse artikli 17 lõike 2 punktis a osutatud andmeid. Nende otsimiseks võib kasutada hägusotsingut.

Niikaua kui immigratsiooniasutused ei saa veel Euroopa otsinguportaali kasutada, tuleb need otsingud teha otse ETIASe kesksüsteemis.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud andmete alusel tehtud otsingu tulemusel saadakse määruse (EL) 2018/1240 artikli 49 lõikes 3 osutatud andmed.

3. Immigratsiooniasutustel on ETIASe kesksüsteemile juurdepääs ka tagasisaatmise eesmärgil vastavalt tingimustele, mis on kehtestatud määruse (EL) 2018/1240 artikli 65 lõikes 3.

Immigratsiooniasutused saavad ETIASe kesksüsteemis otsingute tegemiseks kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud andmeid.

Käesoleva artikli lõikes 1 loetletud andmete mis tahes kombinatsiooni võib kasutada tingimusel, et kasutatakse määruse (EL) 2018/1240 artikli 17 lõike 2 punktis a osutatud andmeid.

4. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 3 loetletud andmete alusel tehtud otsingu tulemusel saadakse määruse (EL) 2018/1240 artikli 65 lõike 3 kolmandas lõigus osutatud andmed. Nimetatud määruse artikli 17 lõike 2 punktis k osutatud andmed saadakse üksnes juhul, kui otsingus kasutati sünnikuupäeva.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 21. juuni 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN